

Embætti landlæknis
Sóttvarnalæknir

Yfirlit yfir almennar bólusetningar á Íslandi

Meðfylgjandi er yfirlit yfir almennar bólusetningar á Íslandi ásamt leiðbeiningum þegar fyrir liggur saga um ófullkomnar fyrri bólusetningar.

Almennar bólusetningar skv. þessu yfirliti hafa verið í gildi frá 1.1.2000 með síðari tíma breytingum vegna tilkomu nýrra bólusetninga, síðast í júní 2023.

Almennar bólusetningar barna á Íslandi

Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis ef lágmarksaldri er náð.

Bóluefni ▼	Aldur ▶	3 mán.	5 mán.	12 mán.	18 mán.	2,5 árs	4 ára	12 ára	14 ára
Barnaveiki (D/d), Stífkrampi (T), Kíghósti (aP)		1-DTaP ¹	2-DTaP ¹	3-DTaP ¹			4-dTaP ²		5-dTaP ³
<i>Hemofílus influenzae b</i>		1-Hib ¹	2-Hib ¹	3-Hib ¹					
Mænusótt		1-IPV ¹	2-IPV ¹	3-IPV ¹					4-IPV ⁴
Pneumókokkar		1-PCV ⁵	2-PCV ⁵	3-PCV ⁵					
Meningókokkar ACWY				mACWY ⁶					
Hlaupabóla					1-VZV ⁷	2-VZV ⁷			
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar					1-MMR ⁸			2-MMR ⁸	
HPV								HPV ⁹	

1. Gefið í einni sprautu í samsettu 5-gildu bóluefni. Hib þarf yfirleitt ekki að gefa börnum 5 ára og eldri.
2. Gefið í einni sprautu. Ath. inniheldur minna magn mótefnavaka gegn barnaveiki (d), stífkrampa (T) og kíghósta (P).
3. Gefið í einni sprautu (með 4-IPV). Endurbólusetning á 10 ára fresti með dT eða dTaP ef hætta er á smiti.
4. Gefið í einni sprautu með 5-dTaP. Endurbólusetning á 10 ára fresti ef hætta er á smiti.
5. Gefnar eru 3 sprautur fyrir eins árs aldur. Tvær sprautur 1-2 ára með minnst mánaðar millibili en eldri börn fá eina sprautu.
6. Ein sprauta nægir hjá 12 mán. og eldri, sjá þó ráðleggingar vegna ferða á svæði þar sem menA gengur í faröldrum.
7. Börn fædd 1.1.2019 eða síðar sem ekki hafa fengið hlaupabólu eftir 10 m. aldur. Allur aldur þarf tvær sprautur með minnst mánaðar millibili.
8. Gefið í einni sprautu. Einstaklingar 12 ára og eldri þurfa einungis eina sprautu. Má ekki gefa börnum yngri en 6 mán., nýtist best frá 12 mán.
9. Tvær sprautur, með a.m.k. 6 mánaða millibili. Óháð kyni fyrir árgang 2011 og síðar, eldri árgangar: Aðeins stúlkur.

Bólusetningar barna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið neðst hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Fylgið litnum í réttan upphafsdálk. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis ef lágmarksaldri er náð.

Aldur: 6 mánaða til og með 4 ára

Skammtar sem gefa á og stysti tími frá fyrri skammti

Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti	DTaP¹	DTaP¹: eftir 4 vikur	DTaP¹: eftir 6 mán.	DTaP²: eftir 6 mán.
Mænusótt	IPV¹	IPV¹: eftir 4 vikur	IPV¹: eftir 6 mán.	
Hemofilus influenzae b	Hib¹	Hib^{1,3}: eftir 4 vikur	Hib^{1,3}: eftir 6 mán.	
Pneumókokkar	PCV⁴	PCV⁴: eftir 4 vikur	PCV⁴: eftir 6 mán.	
Meningókokkar ACWY	mACWY⁵			
Hlaupabóla	VZV⁶	VZV⁶: eftir 4 vikur		
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR⁷			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn			
	Einn			
	Tveir			
	Þrír			

- Má gefa samsett 5-gilt bóluefni 4 ára og yngri. DTap, IPV og Hib má gefa í aðskildum sprautum. Hib þarf ekki að gefa 5 ára og eldri.
- DTaP gefið að 5 ára aldri, eftir það dTap.
- Lágmark þrír skammtar ef bólusetning hefst fyrir 12 mán. aldur; tveir skammtar með 8 vikna lágmarksmillibili ef bólusetning hefst á 12–14 mán. aldri; einn skammtur dugur ef bólusetning hefst eftir 15 mán.
- Þrír skammtar gefnir börnum yngri en 12 mán.; tveir skammtar 1–2 ára og einn eftir 2 ára.

- Börn 12 mán. til og með 18 ára þurfa einn skammt gegn menC.
- Fædd 2019 og síðar: Fyrsti skammtur gefinn við 12 mán. , síðari við 18 mán.
- Fyrsti skammtur gefinn við 18 mán. aldur.

Bólusetningar barna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið neðst hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Fylgið litnum í réttan upphafsdálk. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: 5 ára til og með 17 ára		Skammtar sem gefa á og <u>stysti</u> tími frá fyrri skammti												
Sjúkdómar sem bólusettt er gegn:		Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur									
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti		dTaP ¹	dTaP ¹ : eftir 4 vikur	dTaP ¹ : eftir 6 mán.	dTaP á 10 ára fresti ef hættu er á smiti									
Mænusótt						IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	IPV á 10 ára fresti ef hættu er á smiti						
Meningókokkar ACWY									mACWY	MMR ²	HPV ³			
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar												MMR ²	HPV ³	HPV ³
HPV														
Fjöldi fyrri skammta	Enginn	Einn	Tveir	Þrír										
	Einn													
	Tveir													
	Þrír													

1. Gefið í aðskildum sprautum (dTaP/IPV) eða saman í einni sprautu (DTaP-IPV).
2. Annar skammtur (endurbólusetning) gefinn 12 ára börnum. Einstaklingar 12 ára og eldri sem ekki hafa verið bólusettir áður þurfa einungis eina sprautu.
3. Gefið 12 ára, óháð kyni frá árgangi 2011. Tvær sprautur með a.m.k. 6 mánaða millibili. Til að fá öruggasta vörn þarf að gefa báðar sprauturnar innan árs.

Bólusetningar barna skv. sérstökum ábendingum

Bóluefni ▼	Aldur ▶	0-6 mán.	6-2 mán.	12-24 mán.	2-17 ára
Lifrabólga B		HBV ¹			
Inflúensa			IIV ²		
Hlaupabóla				VZV ³	
Pneumókokkar				PCV ⁴	
					PPSV ⁴
Lifrabólga A				HAV ⁵	
Meningókokkar A				menACWY ⁶	

1. Nýfædd börn mæðra með smitandi lifrabólgu B skal bólusetja og gefa mótefni gegn lifrabólgu B innan 12 klst. frá fæðingu, endurbólusetja eftir 1 mánuð og aftur eftir 6 mánuði. Einnig skal bólusetja börn sem þurfa tíðar blóðgjafir, þurfa blóðskilun og börn sem búa á heimili með einstaklingi með lifrabólgu B smit. Þau börn þurfa einnig þrjár sprautur (eftir 1 mán. og 6 mán. frá fyrstu sprautu).
2. Ef barn yngra en 9 ára hefur ekki fengið influensubólusetningu áður, er mælt með 2 sprautum með minnst 1 mánaðar millibili fyrsta árið sem influensubólusetning er gefin.
3. Gefið einstaklingum 12 mánaða og eldri. Mælt er með tveimur sprautum með minnst mánaðar millibili.
4. Mælt með próteintengdum bóluefnum hjá börnum (PCV15), en börn með ákveðna áhættuþætti þurfa líka PPSV eftir 2ja ára aldur og PCV20 þegar hafa náð lágmarksaldri m.t.t. markaðsleyfis (nú 18 ár).
5. Má gefa börnum eldri en eins árs. Endurbólusetning er gefin 6–12 mánuðum eftir frumbólusetningu.
6. Börn 2ja ára og eldri sem ferðast á svæði þar sem hætta er á faröldrum vegna menA (og/eða W/Y ef ekki áður bólusett með ACWY eftir 12 mán. aldur) ættu að fá bóluefni af almennum markaði í ferðamannaheilsuvernd, þótt þau hafi fengið menACWY bóluefni í almennum bólusetningum við 12 mánaða aldur.

Bólusetningar fullorðinna á Íslandi með sögu um ófullkomna bólusetningu

Leiðbeiningar við lestur töflunnar: Finnið í fyrsta dálki hversu margar bólusetningar viðkomandi hefur fengið áður. Farið síðan yfir til hægri í næsta opna dálk eftir lit. **Ath.: Aldrei er þörf á að byrja bólusetningu upp á nýtt þó langt sé liðið frá síðustu sprautu.** Innflytjendur sem ekki geta framvísað staðfestingu á bólusetningum ber að líta á sem óbólusetta. Öll neðangreind bóluefni má gefa samtímis.

Aldur: ≥18 ára		Skammtar sem gefa á og <u>stysti</u> tími frá fyrri skammti			
Sjúkdómar sem bólusett er gegn:	Fyrsti skammtur	Annar skammtur	Þriðji skammtur	Fjórði skammtur	
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti	dTaP ¹	dTaP ¹ : eftir 4 vikur	dTaP ¹ : eftir 6 mán.	dTaP á 10 ára fresti ef hætta er á smiti	
Mænusótt	IPV ¹	IPV ¹ : eftir 4 vikur	IPV ¹ : eftir 6 mán.	IPV á 10 ára fresti ef hætta er á smiti	
Mislingar, hettusótt, rauðir hundar	MMR ²	MMR ²			
Fjöldi fyrri skammta	Enginn				
	Einn				
	Tveir				
	Þrír				

1. Gefið í aðskildum sprautum (dTaP/IPV) eða saman í einni sprautu (dTaP-IPV).
2. Einstaklingar 12 ára og eldri sem ekki hafa verið bólusettir áður þurfa einungis eina sprautu, nema séu í sérstakri áhættu, s.s. heilbrigðisstarfsmenn.

Bólusetningar fullorðinna skv. sérstökum ábendingum

Bóluefni ▼	Aldur ▶	18-45 ára	45-60 ára	60 ára og eldri
Inflúensa			IIV ¹	
Barnaveiki, stífkrampi, kíghósti			dTaP ²	
Pneumókokkar - prótíntengt			PCV ³	
Pneumókokkar - fjölsykrubóluefni			PPSV ⁴	
Mænusótt			IPV ⁵	
Lifrabólga A			HAV ⁶	
Lifrabólga B			HBV ⁷	
Papillomaveirur		HPV2/HPV9 ⁸		
Mislingar		MMR ⁹		
Rauðir hundar		MMR ¹⁰		

- Allar barnshafandi konur. Heilbrigðisstarfsmenn sem annast sjúklinga. Einstaklingar með langvinna hjarta-, lungna-, nýrna- eða lifrarsjúkdóma, sykursýki, illkynja eða aðra ónæmisbælandi sjúkdóma. Allir sem náð hafa 60 ára aldri.
- Barnshafandi konur (kíghósti) á síðasta þriðjungi hvernar meðgöngu. Aðrir á 10 ára fresti vegna ferðalaga (barnaveiki og stífkrampi) eða vegna mengaðra sára (stífkrampi).
- Mælt með prótíntengdum bóluefnum hjá fullorðnum með aukna hættu á alvarlegum pneumókokkasýkingum, [skv. leiðbeiningum](#).
- Allir sem ná hafa 60 ára aldri. Yngra fólk með aukna hættu á alvarlegum pneumókokkasýkingum, auk PCV [skv. leiðbeiningum](#).
- Allir sem hyggja á ferðalög þar sem sjúkdómurinn er landlægur eða faraldrar enn tíðir, á 10 ára fresti. Gefið með eða án dTaP.
- Samkynhneigðir karlar. Allir sem hyggja á ferðalög til landa þar sem sjúkdómurinn er landlægur. Sprautuefnafíklar.
- Heilbrigðisstarfsmenn sem vinna með blóð og blóðhluta. Einstaklingar sem þurfa tíðar blóðgjafir eða þurfa blóðskilun. Samkynhneigðir karlar, einstaklingar sem búa á heimili með einstaklingi með lifrabólgu B smit og sprautuefnafíklar.
- Skv. ráðleggingum læknis. Íhuga t.d. hjá HIV jákvæðum 45 ára og yngri, samkynhneigðum körlum 27 ára og yngri. Sjá einnig [leiðbeiningar](#).
- Allir, sérstaklega heilbrigðisstarfsmenn, sem fæddir eru eftir **1970** og ekki hafa sögu um mislinga eða mislingabólusetningu.
- Konur á barneignaraldri sem ekki eru ónæmar fyrir rauðum hundum, [sjá leiðbeiningar um mæðravernd](#).